

عواملی که در محاسبه استهلاک دارایی ثابت باید در نظر گرفته شود عبارتند از:

بهای تمام شده طول عمر مفید و ارزش قابل بازیافت در تاریخی که دارایی از خدمت خارج می شود واضح است که هیچ یک از دو عامل آخر را نمی توان تا تاریخ خروج دارایی از خدمت به طور دقیق تعیین کرد بنابراین دو عامل فوق را باید در آغاز کار دارای برآورده کرد. ارزش قابل بازیافت دارایی های مستهلک شده در تاریخ خروج از خدمت ارزش اسقاط خوانده می شود.

مازاد بهای تمام شده نسبت به ارزش اسقاط دارایی ثابت نشان دهنده مبلغی که باید طی دوره عمر دارایی به عنوان هزینه استهلاک در حسابها منظور شود چنانچه ارزش اسقاط در مقایسه با بهای تمام شده دارای قابل توجه نباشد در محاسبه استهلاک می توان از آن صرف نظر کرد. هیچ ضابطه و قاعده قطعی برای برآورد طول عمر مفید یک دارایی یا ارزش اسقاط آن وجود ندارد این نامه که با یکدیگر ارتباط متقابل دارند تا حدود قابل توجهی تحت تاثیر سیاست های مدیریت قرار می گیرند.

مثلاً شرکتی که هر سال یک اتومبیل جدید برای فروشندگان سیار خود قرار خریداری می کند برآوردی متفاوت با شرکتی که هر سه سال یکبار اتومبیل هایش را تعویض میکند خواهد داشت عوامل مانند آب و هوا میزان استفاده تعمیر و نگهداری و حداقل استانداردهای کارایی و این پیش بینی ها تاثیر می گذارد. علاوه بر عوامل بسیاری که ممکن است در پیش بینی طول عمر یک دارایی موثر باشد.

تصمیم مدیریت نیز تا حدود زیادی بر آن اثر می گذارد معمولاً یک ماه کوچکترین واحد زمانی مورد استفاده جهت محاسبه استهلاک است در این صورت برای استهلاک محاسبه فرض می شود که کلیه اضافات یا کاهش های نیمه اول ما در آغاز ما و اضافات و کاهش های نیمه دوم ماه در آخرین روز ماه روی داده است این فرض در مثال ها و تعمیر های ادامه نیز باید رعایت شود مگر آنکه خلاف آن رعایت اعلام شود.

لازم نیست که در هر واحد تجاری از یک روش واحد برای محاسبه استهلاک تمام دارای خود استفاده کند به علاوه ممکن است در روش مورد استفاده در تهیه صورتهای مالی نیز با روش مورد قبول طبق مقررات و قوانین مالی متفاوت داشته باشد چهار روش متداول برای محاسبه استهلاک عبارتند از روش خط مستقیم روش واحد تولید روش حضوری و روش جمع ارقام سالها چیزی در مورد هر یک توضیح داده خواهد شد.

روش خط مستقیم

در روش خط مستقیم محاسبه استهلاک تفاضل بهای تمام شده و ارزش اسقاط دارایی به تناسب عمر مفید آن به اثبات مساوی به حساب از این منتقل می شود برای آشنایی با کاربرد این روش به مثال زیر توجه کنید. بهای تمام شده ماشین آلاتی یک میلیون و پانصد هزار ریال است ارزش اسقاط آن سیصد هزار ریال و طول عمر مفید آن ده سال پیش بینی می شود محاسبه هزینه استهلاک سالانه به شرح زیر می باشد:

هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات ۱۲۰ ریال است که هر یک از سالهای عمر آن به حساب هزینه منظور می گردد در صورتی که دارای مذکور در اواسط سال مالی برای بهره برداری در اختیار شرکت قرار گرفته باشد هزینه استهلاک سال های اول و آخر به تناسب تعداد ماههای که دارای در اختیار شرکت بوده محاسبه می شود مضافاً اینکه چنانچه بهره برداری از دارایی در نیمه اول ماه آغاز شود استهلاک برای هر یک ماه کامل و در صورتی که از نیمه دوم ماه صورت گیرد از ابتدای ماه بعد محاسبه می شود.

فرض کنید که ماشین آلات مذکور در مثال فوق در تاریخ ۲۰ آذر ماه در اختیار شرکت قرار گیرد و سال مالی در شرکت در ۲۹ اسفند ماه پایان پذیرد این صورت هزینه استهلاک سال اول برای ۴ ماه محاسبه می شود که معادل چهار دوازدهم هزینه سالانه یعنی ۴۰ هزار ریال خواهد بود اگر استفاده از دارای از ۱۶ آذر آغاز شده بود هزینه استهلاک برای سه ماه معادل ۳۰۰۰ ریال محاسبه می شد.

در صورتی که ارزش اسقاط دارایی نسبت به بهای تمام شده آن قابل توجه نباشد از آن صرف نظر می شود در این حالت میزان هزینه سزاین بر اساس خط مستقیم از خارج قسمت بهای تمام شده در اردبیل پیش‌بینی شده دارای درصد بیان می‌شود تعداد سالهای عمر پیش بینی شده دارایی امکان‌پذیر می‌گردد عمر یک سال باشد نرخ ۲ درصد باشد نرخ سالانه ۵ درصد اگر هشت سال باشد نرخ سالانه ۱۲ و نیم درصد خواهد بود.

استفاده از روش خط مستقیم بیش از سایر روش های متداول در این روش علاوه بر سادگی در مواردی که استفاده از دارایی ها طی سنوات عمر آنها نسبت به طور یکنواخت به عمل آید تخصیص هزینه استهلاك به دوره مختلف به روال منطقی صورت خواهد گرفت.

در مقاله آتی روش واحد تجاری و سایر روش ها در محاسبه استهلاك به شما ارائه خواهد شد.

برگرفته از کتاب اصول حسابداری نوشته فیلیپس فس

در نرم افزار حسابداری وینا

در این ویدیو می توانید آموزش عملیات مربوط به دارائیهای ثابت و هزینه های استهلاك و سایر موارد مربوط به دارائی ها را در **نرم افزار حسابداری وینا نگارش ۵/۷** مشاهده نمایید.

<https://www.aparat.com/v/Ht0Ja>